

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

જયંત અચ્યુત સાહે

વિરુદ્ધ

જોસેફ બેન ડી'સૂઝા અને અન્ય

૧૪ જુલાઈ, ૨૦૦૬

[ન્યાયમુર્તી અરિજીત પસાયત અને ન્યાયમુર્તી એસ. એચ. કાપડિયા]

પ્રથા અને પ્રક્રિયા – જોગવાઈઓની કાયદેસરતાને પડકારતી રીટ અરજી
– હાઈકોર્ટે અનેક પાસાઓની તપાસ માટે સમિતિઓ નિયુક્ત કરી –ઠરાવ્યું
કેહાઈકોર્ટે જોગવાઈઓની કાયદેસરતા અંગેના મૂળભૂત મુદ્દા પર નિર્ણય લીધો ન
હતો – રિટ અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો કે નહીં અને સમિતિના
મંતવ્યો કેવી રીતે લાગુ કરવાના હતા તે પણ સ્પષ્ટ નથી – આમ, હાઈકોર્ટે
વિકાસ નિયંત્રણ નિયમનો, ૧૯૯૧ – નિયમન ૩૩(૭) આ મુદ્દાની તપાસ
કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો – .

૧૯૯૯માં સુધારેલા વિકાસ નિયંત્રણ નિયમનો, ૧૯૯૧ના નિયમન ૩૩(૭) ની કાયદેસરતાને પડકારતી જાહેર હિતની અરજી પ્રતિવાદીઓએ દાખલ કરી. ઉચ્ચ અદાલતે કેટલાક પાસાઓની તપાસ કરવા માટે કેટલીક સમિતિઓની નિમણૂક કરી હતી.

તેથી, વર્તમાન અપીલ.

હાઈકોર્ટના નિર્દેશ સાથે મામલાને સ્થગિત કરતાં કોર્ટે

ઠરાવ્યુ કે :હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે કે નહીં તે સ્પષ્ટ નથી. આ સંદર્ભમાં કોઈ ચોક્કસ સંકેત નથી. તે પણ સ્પષ્ટ નથી કે નિમાયેલી સમિતિઓએ તેના મંતવ્યો વ્યક્ત કર્યા પછી, આગળની કાર્યવાહી શું કરવાની હતી અને કોના દ્વારા કરવાની હતી. ૧૯૯૯માં સુધારેલા વિકાસ નિયંત્રણ નિયમનો, ૧૯૯૧ના નિયમન ૩૩(૭)માં કોઈ ખામી હતી કે કેમ તે અંગે રિટ અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મૂળભૂત મુદ્દાઓ પર હાઈકોર્ટે કોઈ કાર્યવાહી કરી નથી. તેથી, ઉચ્ચ અદાલતને નિયમન ૩૩ (૭) ને પડકાર અને રિટ પિટિશનની જાળવણીક્ષમતાની તપાસ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. [૫૬૮-ડી-એફ]

દીવાની અપીલી અધિકાર શ્રેત્ર ૨૦૦૬ની સિવિલ અપીલ નં. ૨૯૭૦.

બોમ્બે હાઈકોર્ટ ઓફ જ્યુડિકેયરના ૧૭.૧૦.૨૦૦૫ ના રોજના ચુકાદા અને આદેશમાંથી, ડબલ્યુ.પી. નં. ૩૧૮૮/૨૦૦૪.

સાથે

સી. એ. નંબર ૨૯૭૧, ૨૯૭૨, ૨૯૭૩, ૨૯૭૪, ૨૯૭૫, ૨૯૭૬, ૨૯૭૭, ૨૯૭૮ અને ૨૯૭૯/૨૦૦૬.

આર. એફ. નરીમન, દુષ્યંત દવે.સી. એ. સુંદરમ, એસ. ભટનાગર, ઈન્દ્ર સાહની, એચ. દેવરાજન, પ્રશાંત નારાયણ, પી. એન. ગુપ્તા, અમન વાચેર, ચદુનાથ ચૌધરી, આશુતોષ દુબે, પૂનમ નાગપાલ.અપીલકર્તા માટે જે. રાયસ, પી. એન. પુરી, સુબ્રત બિરલા, એસ. સી. બિરલા, પ્રમોદ સક્સેના, જોગિન એફ. રીસ, અનુરાધા રુસ્તગી, એસ. વી. દેશપાંડે અને ગૌરવ અગ્રવાલ.

જી. ઈ. વાહનવતી, સોલ. જનરલ અશોક એચ. દેસાઈ, એસ. દીવાન, કે. કે. સિંઘવી, એમ. એલ. વેન્ના.ડૉ. એ. એમ. સિંઘવી, યુ. યુ. લલિત, પદ્મવ શીશોદિયા.પ્રતિવાદીઓ માટે રવિન્દ્ર કેશવરાવ અદસુરે, ગૌતમ પટેલ, ઈન્દુ મલ્હતોરા, સવિતા સિંઘા, વિક્રમ મહેતા, શિલ્પા ગુપ્તા, વિકાસ મહેતા, એસ. એચ. ઉઈજૈનવાલા, રાહુલ ગુપ્તા, નૂપુર કાનૂનગો, ભાર્ગવ વી. દેસાઈ, ચિરાગ એમ. શ્રોફ, મુકેશ કુમાર, એમ. એન. શ્રોફ, કરુણા નંદી અને ગુડવિલ ઈન્ડીવર.

કોર્ટનો ચુકાદો આપનાર

ન્યાયમુર્તી અરિજીત પસાયત દરેક કેસમાં રજા આપવામાં આવે છે.

આ દરેક અપીલમાં બોમ્બે હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે જાહેર હિતની અરજીમાં આપેલા ચુકાદાની કાયદેસરતા સામે પડકાર છે.ત્રણ નાગરિકો દ્વારા વિકાસ નિયંત્રણ નિયમન, ૧૯૮૧ (ટૂંકમાં 'નિયમન') ના નિયમન ૩૩ (૭) ની કાયદેસરતા પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યા છે.આ નિયમો ૨૦મી માર્ચ, ૧૯૮૧થી અમલમાં આવ્યા હતા.રિટ અરજદારો અનુસાર તે મહારાષ્ટ્ર પ્રાદેશિક અને નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૬૬ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ') હેઠળ સોંપાયેલ કાયદો છે.રિટ અરજદારોએ ૧૯૮૮માં લાવવામાં આવેલા સુધારા પર સવાલ ઉઠાવ્યો હતો, જેમાં લઘુત્તમ ફ્લોર સ્પેસ ઇન્ડેક્સ (ટૂંકમાં 'એફ. એસ. આઈ.') ૨.૫ ટકા ઉપરાંત હાલના ભાડૂતોના પુનર્વસન માટે જરૂરી વધારાના એફ. એસ. આઈ. ઉપરાંત અનેક આધારો પર પ્રોત્સાહન એફ. એસ. આઈ. ની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી.

વર્તમાન અપીલકર્તાએ દાવાનો વિરોધ કર્યો હતો.

ઉચ્ચ અદાલતે મુખ્ય મુદ્દા પર નિર્ણય લેવાને બદલે વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા કેટલાક પાસાઓની તપાસ કરવા માટે કેટલીક સમિતિઓની નિમણૂક કરી છે, જે તેના અનુસાર મૂળભૂત અને પુનરાવર્તિત સમસ્યાઓ માટે સુસંગત છે.

અપીલના સમર્થનમાં, અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ઉચ્ચ ન્યાયાલય મૂળભૂત મુદ્દા પર નિર્ણય લેવાને બદલે અસંબદ્ધ બાબતોમાં ગયું છે, એ હકીકતની દૃષ્ટિ ગુમાવી દીધી છે કે નિમણૂક કરાયેલી સમિતિઓના મંતવ્યો ખરેખર કોઈ પરિણામ નહીં આપે અને જે જોગવાઈઓને પડકારવામાં આવી હતી તેની કાયદેસરતા અથવા અન્યથા પર કોઈ પ્રકાશ પાડશે નહીં.સમિતિઓના મંતવ્યો અદાલતના નિર્ણયનો વિકલ્પ ન હોઈ શકે અને હકીકતમાં ઉચ્ચ અદાલતે એ સ્પષ્ટ કર્યું નથી કે નિયુક્ત સમિતિઓના મંતવ્યોની શું અસર થશે અને તેનો અમલ કેવી રીતે કરવામાં આવશે અને ટૂંકમાં, શું સમિતિઓ વિવાદિત જોગવાઈઓની કાયદેસરતા અથવા અન્યથા સાથે વ્યવહાર કરી શકે છે.વિવાદિત જોગવાઈઓની કાયદેસરતાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે વિવિધ વિગતો રજૂ કરવામાં આવી છે.એ બાબત પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો કે ઉચ્ચ અદાલતે એક ચોક્કસ અરજી પર વિચાર કર્યો ન હતો કે સુધારેલ નિયમન ૧૯૯૯ થી અમલમાં આવ્યું હતું અને ૨૦૦૪ માં ત્રણ રિટ અરજદારો દ્વારા પ્રથમ વખત પડકારવામાં આવ્યો હતો.તે સમય સુધીમાં સુધારેલી જોગવાઈઓના આધારે, વિવિધ વ્યક્તિઓ દ્વારા નિર્ણાયક પ્રકૃતિના વિવિધ પગલાં લેવામાં આવ્યા છે.

જવાબમાં, હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિટ અરજદારોના વિદ્વાન વકીલે હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે.

અમને નથી લાગતું કે હરીફ દલીલોના ગુણદોષની તપાસ કરવી જરૂરી છે.શરૂઆતમાં એવું કહી શકાય કે હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે કે નહીં તે સ્પષ્ટ નથી.આ સંદર્ભમાં કોઈ ચોક્કસ સંકેત નથી.તે પણ સ્પષ્ટ નથી કે નિમાયેલી સમિતિઓએ તેમના મંતવ્યો વ્યક્ત કર્યા પછી, આગળની કાર્યવાહી શું કરવાની હતી અને કોના દ્વારા કરવાની હતી.અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલે યોગ્ય રીતે નિર્દેશ કર્યો છે તેમ, ઉચ્ચ અદાલતે રિટ પિટિશનમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મૂળભૂત મુદ્દાઓ એટલે કે સુધારેલા નિયમન ૩૩ (૭) ને કોઈ નબળાઈનો સામનો કરવો પડ્યો છે કે કેમ તે અંગે કાર્યવાહી કરી નથી.તેથી, અમે તે મુદ્દાઓની તપાસ કરવા માટે હાઈકોર્ટને નિર્દેશ આપવો યોગ્ય માનીએ છીએ.પક્ષકારોને હાઈકોર્ટ સમક્ષ પોતપોતાનું વલણ રજૂ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે.રિટ પિટિશનની બિન-જાળવણીક્ષમતા અંગે અપીલકર્તાઓ ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ પ્રચાર કરવા માટે ખુલ્લા છે.ઉચ્ચ અદાલત તેની સાથે યોગ્ય રીતે વ્યવહાર કરશે.તે પુનરાવર્તનની જરૂર નથી કે હાઈકોર્ટ ૧૯૯૯ માં સુધારેલા નિયમન ૩૩ (૭) ના પડકારની તપાસ કરશે.આ અદાલત દ્વારા ૨૧.૪.૨૦૦૬ પર પસાર કરવામાં આવેલો વચગાળાનો આદેશ હાઈકોર્ટ દ્વારા આ મામલાનો નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે.૨૧.૪.૨૦૦૬ ના આદેશ દ્વારા અમે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે આ અદાલતની પરવાનગી વિના કોઈ તૃતીય પક્ષનો અધિકાર આપવામાં આવશે નહીં.ઉચ્ચ ન્યાયાલય સમક્ષ મામલાની પેન્ડિંગ દરમિયાન તે પાસા સાથે

વ્યવહાર કરવાનું ઉચ્ચ ન્યાયાલયનું કામ રહેશે.તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે.કે ઉચ્ચ અદાલત માત્ર જોગવાઈઓની માન્યતા અને રિટ પિટિશનની જાળવણીને લગતા મુદ્દા સાથે વ્યવહાર કરશે.અમુક પક્ષોએ આ અદાલત સમક્ષ હસ્તક્ષેપ અરજીઓ દાખલ કરી છે.આ અરજીઓ પર હાઈકોર્ટ દ્વારા કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.હાઈકોર્ટને આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર આ મામલાનો નિકાલ કરવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.અમારા આદેશને હાઈકોર્ટના ધ્યાનમાં લાવવા માટે પક્ષકારો માટે તે ખુલ્લું છે.

આ અપીલને ડિસેમ્બર, ૨૦૦૬ના પ્રથમ સપ્તાહમાં વધુ સુનાવણી માટે મૂકી.

મામલાને સ્થગિત કરી દેવામાં આવ્યો હતો.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.